

Sygn. akt I C 596/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Agnieszka Hreczańska - Cholewa

Protokolant Dorota Nitkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko M. G. (1)

o zapłatę I. uchyla nakaz zapłaty z dnia 03.11.2000 r. w stosunku do pozwanego M. G. (1) i zasądza od pozwanego M. G. (1) na rzecz strony pozwanej Banku (...) S.A. w W. kwotę 29 498 zł 58 gr (dwadzieścia dziewięć tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 22.08.2000 r. do dnia zapłaty, z tym, że jego odpowiedzialność jest solidarna z H. B., A. B. (1) i M. K., w stosunku do których Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny wydał nakaz zapłaty w dniu 03.11.2000 r.; II. dalej idące powództwo oddala; III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 128,86 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn.akt I C 596/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 października 2000r. strona powodowa Bank (...) we W.wniosła pozew w postępowaniu nakazowym, w którym domagała się zasądzenia od pozwanych H. B., A. B. (1), M. G. (1) i M. K. solidarnie z weksla kwoty 47.848,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 sierpnia 2000r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych. Sprawa została zadekretowana pod sygn. akt I Nc 65/00.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że zawarła (...) umowę kredytu nr (...) w kwocie 110.000 zł, na zakup samochodu w systemie sprzedaży ratalnej. Zabezpieczeniem spłaty w kredytu był m.in. weksel gwarancyjny wystawiony przez M. B. (1) i poręczony przez pozwanych H. B., A. B. (2), M. G. (1) i M. K.. W związku ze spłatą jedynie części zadłużenia powstałego z tytułu kredytu strona powodowa wypowiedziała umowę kredytową wzywając pozwanych do spłaty zadłużenia, a po bezskutecznym upływie wezwania wypełniła weksel z terminem jego płatności w dniu 21 sierpnia 2000r. zgodnie z deklaracją wekslową złożoną przez pozwanych. Strona powodowa wskazała, że na dochodzoną kwotę składają się 26.487,64 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 21.241,01 zł tytułem niespłaconych odsetek od ww kapitału oraz kwota 120 zł tytułem upomnień. Weksel nie został wykupiony we wskazanym terminie, z uwagi na co powództwo jest konieczne i uzasadnione.

W dniu 3 listopada 2000r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w których zasądził zgodnie z żądaniem strony powodowej. Nakaz zapłaty został wysłany pozwanemu M. G. (1) na adres wskazany przez powoda. Przesyłkę odebrał ojciec pozwanego G. Z.. Zarządzeniem z dnia 19 stycznia 2001r. wysłany tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z klauzulą wykonalności stronie powodowej.

W dniu 28 października 2012r. pozwany M. G. (1) reprezentowany przez fachowego pełnomocnika złożył zarzuty do nakazu zapłaty, w których wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu

swego żądania pozwany w pierwszej kolejności podniósł, że w chwili doręczenia nakazu zapłaty pozwanemu na adres wskazany przez powoda we W.ul. (...), pozwany już tam nie mieszkał, albowiem już we wrześniu 2000r. pozwany wyprowadził się z domu rodziców, wyjechał do UA gdzie mieszka, przebywał bez zamiaru powrotu do rodziców. W 2002r. pozwany zdecydował się wrócić do Polski, po powrocie jednak zamieszkał pod innym adresem we W.przy ul. (...). Pozwany powołując się na przepisy prawidłowego doręczenia podniósł, że w chwili odebrania przesyłki sądowej przez ojca pozwanego, nie był on już domownikiem pozwanego. Skoro więc doręczenie to było nieprawidłowe, zaś pozwanemu nigdy nie doręczono nakazu zapłaty; ma on otwarty termin do złożenia zarzutów. W dalszej części uzasadnienia pozwany podniósł zarzuty merytoryczne do treści pozwu. Wskazał, że byt zobowiązania wekslowego, w przypadku weksla In blanco wystawionego jako weksel gwarancyjny, stanowi pochodną bytu zobowiązania gwarantowanego. Jeśli zobowiązanie, którego gwarancją był weksel niezupełny wygasło (śmierć kredytobiorcy – M. B. (1)), skutkuje to brakiem zobowiązania wekslowego. Brak zobowiązania wekslowego oznacza także brak zobowiązania poręczycieli wekslowych, z uwagi na akcesoryjny charakter poręczenia. Nadto pozwany zaprzeczył, aby stronie powodowej przysługiwało wymagalne roszczenie o zapłatę kwoty 47.848,65 zł z tytułu nienależytego wykonania umowy nr (...), zdaniem pozwanego strona powodowa nie wykazała tej okoliczności żadnym dowodem, zaś pozwanemu wiadomym jest, że po śmierci kredytobiorcy Bank objął zakupiony pojazd w posiadanie i spieniężył go po cenie przez siebie ustalonej, jednakże nie rozliczył wartości przejętego przez siebie pojazdu. Pozwany wniósł o zobowiązanie Banku do oświadczenia się, czy Bank uzyskał świadczenie z tytułu polisy na życie kredytobiorcy lub innego ubezpieczenia kredytobiorcy lub umowy kredytu na wypadek śmierci kredytobiorcy.

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko w sprawie i podał, że zgodnie z przedmiotową umową kredytową (pkt7) zabezpieczeniem umowy było; przewłaszczenie zakupionego samochodu i przyczepy na rzecz banku, cesja praw z polisy auto-casco oraz weksel własny In blanco poręczony m.in. przez pozwanego. Nadto Bank podał, że zgodnie z pkt 8 umowy kredytobiorca i poręczyciele zostali zobligowani do niezwłocznego zawiadamiania Banku o zmianach adresów pod rygorem odpowiedzialności za szkodę i wypowiedzenia umowy kredytowej. Bank dokonał sprzedaży pojazdu na kwotę 48.000 zł. Wszczęta egzekucja przez Komornika Rewiru VII we W.była nieskuteczna albowiem nie można było ustalić miejsca zamieszkania pozwanego. Ustalenie miejsca zamieszkania pozwanego (K.ul. (...)) nastąpiło przez Komornika na skutek informacji z Urzędu Skarbowego W.. Wg informacji pozwany zameldowany był tam od 9 czerwca 2003r. Pismem z dnia 13 kwietnia 2005r. Bank wezwał pozwanego M. G. (1) do stawiennictwa w siedzibie Banku celem ustalenia sposobu spłaty pozostałej kwoty zadłużenia wynikającego z umowy kredytowej. Pismo to zostało odebrane osobiście przez pozwanego. W dniu 20 sierpnia 2007r. Bank zawarł ze współdłużnikiem pozwanego – H. B. ugodę pozasądową na podstawie której dłużniczka została zwolniona z długu spłacając w całości kapitał w kwocie 18.350,07 zł oraz kosztów w kwocie 1.270 zł. Na skutek ugody Bank złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego przeciwko H. B.. Pismem z dnia 19 września Komornik skierował do pracodawcy dłużnika M. G. (2) wniosek o zajęcie jego wynagrodzenia za pracę. W dniu 1 lipca 2008r. dłużnik złożył wniosek do wierzyciela, że jako poręczyciel udzielonego markowi B. kredytu wnosi o umorzenie zadłużenia wobec jego osoby, gdyż od 8 lat mieszka poza granicami Polski. W dniu 1 października 2008r. ojciec dłużnika – Z. G. zwrócił się do Banku o pozytywne rozpatrzenie wniosku z dnia 1 lipca 2008r. W dopowiedzi na powyższe Bank poinformował dłużnika iż w dniu 13 sierpnia 2008r. dokonał na rzecz CF przelewu wierzytelności przysługującej Bankowi., a nadto poinformował go, że w dalszym ciągu toczy się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sadowego Rewiru VII przy Sadzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia. Zdaniem Banku, pozwany o sytuacji kredytobiorcy był systematycznie informowany o czym zaświadcza cała korespondencja z nim prowadzona przez Bank zarówno informująca o nieregularnych spłatach kredytu jak i o wypowiedzeniu weksla.

W piśmie procesowym z dnia 23 kwietnia 201r. pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie oraz podniósł, że zapis pkt 8 umowy zobowiązującej strony do poinformowania Banku o każdej zmianie adresu przewidywał jedynie rygor odszkodowawczy, zaś niewątpliwie nie modyfikuje zasad doręczenia pism procesowych przewidzianych przepisami k.p.c. Ponadto odnosząc się do twierdzeń strony powodowej odnośnie wypowiedzenia umowy kredytu, pozwany zarzucił, że strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, aby doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, nie wykazała, następstwa prawnego zmarłego kredytobiorcy, zaś niewątpliwie takie oświadczenie

nie mogło zostać złożone nieżyjącemu już kredytobiorcy – M. B. (1). W ocenie pozwanego jego zobowiązania z tytułu poręczenia wygasło na skutek zawarcie w dniu 20 sierpnia 2007r. ugody pozasądowej z H. B.. Zgodnie z art. 374 § 1 k.c. odnowienie dokonane między wierzycielem a jednym z dłużników solidarnych zwalnia współdłużników, chyba że wierzyciel zastrzegł, że zachowuje przeciwko nim swe prawa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 kwietnia 1996r. Bank (...)we W.zawarł z M. B. (2)umowę kredytu w kwocie 110.000 zł celem sfinansowania zakupu samochodu marki S.wraz z Naczepą. W pkt 7 umowy wskazano jako zabezpieczenie spłaty kredytu; przewłaszczenia zakupionego samochodu na rzecz banku (...) we W., cesja polisy auto casco na rzecz Banku, weksel własny In blanco poręczony przez H. B., A. B. (1), M. K.i M. G. (1). W pkt 8 umowy wskazano, że kredytobiorca i poręczyciele zobowiązani są do niezwłocznego zawiadomienia Banku o zmianach nazwiska, adresów i miejsc pracy pod rygorem odpowiedzialności za powstała szkodę i wypowiedzenia umowy kredytowej. Niniejszą umowę podpisali kredytobiorca M. B. (1)oraz poręczyciele H. B., M. G. (1), M. K.i A. B. (1). Wraz z umową złożony został weksel In blanco oraz wytawiona została deklaracja wekslowa, w której wskazano, że Bank ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą naszemu zadłużeniu w Banku łącznie z odsetkami oraz kosztami z jakiego bądź tytułu powstałymi oraz weksel opatrzyć datą płatności według swego uznania, zawiadamiając kredytobiorcę i poręczycieli o tym listem poleconym. Weksel został podpisany przez kredytobiorcę oraz poręczony przez H. B., M. G. (2), M. K.oraz A. B. (1).

Dowód;

- bezsporne a ponadto,
- umowa kredytu z dnia 3 kwietnia 1996r. – k. 86-90
- weksel – k. 6-6v, 91-91v,
- deklaracja wekslowa – k. 5 i 92,

- przesłuchanie M. G. (1) w charakterze pozwanego na rozprawie w dniu 12 lutego 2013r. – 28.18 min. – 45.22.

W dniu (...)M. B. (1)zmarł. W związku ze śmiercią głównego kredytobiorcy – M. B. (1)– Bank wezwał użytkownika pojazdu a poręczyciela – A. B. (3)do wydania pojazdu S. R.o nr rej. (...)oraz przyczepu P.nr rej.. (...)do komisji samochodowego (...)we W.lub wydania upoważnionym pracownikom Banku. W dniu 27 stycznia 2000r. Bank poprzez komis (...)– po wcześniejszej wycenie pojazdu i naczepy – dokonał sprzedaży samochodu i przyczepu za łączną kwotę 48.000 zł. Pismem z dnia 4 lutego 2000r. Bank zawiadomił M. G. (3)o dokonanej sprzedaży pojazdu i zaliczeniu ceny na poczet wymagalnego długu. Pismami z dnia 27 lipca 2000r. Bank poinformował współdłużników o wypełnieniu weksla in blanco w związku z zaległościami wynikającymi z umowy kredytowej nr (...) z dnia 3 kwietnia 1996r. i wezwał ich do zapłaty w dniu 21 sierpnia 2000r. sumy wekslowej w wysokości 47.848,65 zł. Dłużnicy nie dokonali wykupienia weksla.

Dowód;

- wezwanie do wydania pojazdu wraz z dowodem odbioru – k. 96- 97,
- odpis skrócony aktu zgonu M. B. (3) – k. 7,
- pismo Banku z dnia 4 lutego 2000r. wraz z dowodem nadania – k. 100-101,
- pisma Banku do poręczycieli z dnia 27 lipca 2000r. wraz z dowodem nadania - k. 8-12,
- faktury VAT za sprzedaż pojazdu i naczepy – k. 98-99

Na skutek niniejszego pozwu strona powodowa otrzymała tytuł wykonawczy wydany na podstawie weksla na kwotę 47.848,65 zł przeciwko pozwanym solidarnym H. B., A. B. (1), M. G. (1) oraz M. K.. Na podstawie tego tytułu wszczęto egzekucję przeciwko dłużnikom.

Dowód;

- bezsporne, a ponadto
- przesłuchanie M. G. (1) w charakterze pozwanego na rozprawie w dniu 12 lutego 2013r. – 28.18 min. – 45.22,
- wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 25 stycznia 2001r. – k. 113.

We wrześniu 2000r., pozwany M. G. (1) wyjechał w celach zarobkowych do Stanów Zjednoczonych, gdzie przebywał z zamiarem dłuższego pobytu. Do polski wrócił w listopadzie 2002r. i zamieszkał w P. wraz ze swoją narzeczoną N. L.. Przesyłkę z Sądu Okręgowego zawierającą nakaz zapłaty wydany w niniejszej sprawie przesłaną na adres W., ul. (...) odebrał w dniu 5 grudnia 2000r. ojciec pozwanego – Z. G..

Dowód;

- zeznania świadka Z. G. złożone na rozprawie w dniu 12 lutego 2013r. – 03.40min.-17.53,
- zeznania świadka M. L. złożone na rozprawie w dniu 12 lutego 2013r. – 17.54 min. – 28.17,
- zeznania świadka N. G. złożone na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2013r. – 00.41 min. – 15.12 min.,
- przesłuchanie M. G. (1) w charakterze pozwanego na rozprawie w dniu 12 lutego 2013r. – 28.18 min. – 45.22,
- kserokopie paszportów N. L. i M. G. (1) wraz wizą do USA ostemplowaną pieczęcią wjazdu z datą wjazdu na teren Stanów Zjednoczonych – k. 33.

W dniu 20 sierpnia 2007r. we W. Bank (...) (następca prawny Banku (...) we W.) zawarł z H. B. – poręczycielem umowy nr (...) z dnia 3 kwietnia 1996r. ugodę pozasądową nr (...), w której na poczet zaspokojenia wszystkich roszczeń wierzyciela wynikających z poręczenia umowy kredytu w celu całkowitego zwolnienia się z długu wobec wierzyciela zobowiązuje się zapłacić na rzecz Banku kwotę 19.620,07 zł, w tym 18.350,07 tytułem należności głównej oraz 1.270 zł tytułem kosztów.

Dowód;

- bezsporne, a ponadto
- ugoda pozasądowa z dnia 20 sierpnia 2007r. nr (...) – k. 119.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie było sporu co do stanu faktycznego ustalonego przez Sąd w niniejszej sprawie. Pozwany bowiem nie zaprzeczył aby doszło do podpisania umowy kredytu, którą poręczył oraz że na zabezpieczenie tej umowy poręczył weksel in blanco, wystawiony przez głównego kredytobiorcę M. B. (1) oraz sporządził wraz pozostałymi współdłużnikami deklarację wekslową. Pozwany nie przeczył również okoliczności, iż po śmierci M. B. (3) doszło do wypełnienia weksla in blanco i wezwania do jego wykupienia skierowane również do M. G. (3) na adres wskazany w deklaracji wekslowej tj. ul. (...).

Żądanie w niniejszej sprawie oparte było na podstawie zobowiązania z weksla a nadto ze stosunku podstawowego z tytułu umowy poręczenia kredytu.

Co do zasady pozwany był uprawniony do podnoszenia w niniejszym postępowaniu zarzutów wynikających ze stosunku podstawowego, stanowiącego pierwotną przyczynę wystawienia weksla. Co prawda, zobowiązanie z weksla (w szczególności z weksla zupełnego) ma charakter abstrakcyjny, a zatem istnienie tego zobowiązania pozostaje bez związku z przyczyną wystawienia weksla, jednakże ustawodawca złagodził tę zasadę w odniesieniu do stosunków między pierwotnym wierzycielem wekslowym a pierwotnym dłużnikiem wekslowym.

Na gruncie ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe wyróżnić można dwa typy zarzutów wekslowych, które zgłosić może dłużnik wekslowy. Pierwsza grupa zarzutów odnosi się do samego weksla jako źródła zobowiązania abstrakcyjnego; są to tzw. zarzuty obiektywne (o charakterze formalnym), a zalicza się do nich np. zarzut nieważności weksla, zarzut sfałszowania podpisu na wekslu. Druga grupa zarzutów to zarzuty subiektywne (osobiste). Są to zarzuty, które służą tylko w stosunku do oznaczonego wierzyciela i oparte są na stosunkach osobistych dłużnika z wierzycielem. Mogą one znajdować oparcie bezpośrednio w prawie wekslowym lub w innych unormowaniach prawa cywilnego. W konsekwencji, rozpoznając zarzuty od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla, Sąd może uwzględnić stosunek zobowiązaniowy, w związku, z którym weksel został wystawiony wówczas, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na płaszczyznę stosunku podstawowego podejmie stosowne czynności, a więc podniesie stosowne zarzuty wekslowe dotyczące stosunku zobowiązaniowego będącego podstawą wystawienia weksla.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany m.in. podniósł zarzut odwołujący się do stosunku podstawowego, w zakresie braku wykazania skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu a zatem wymagalności roszczenia, podniósł też że zobowiązanie wygasło na skutek zawarcia ugody pomiędzy Bankiem a H. B. – współdłużnikiem solidarnym.

Jak stanowi art. 876 § 1 k.c., przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Umowa poręczenia może mieć charakter odpłatny lub nieodpłatny. Umowa poręczenia jest umową jednostronnie zobowiązującą. Nawet odpłatne poręczenie nie nadaje umowie charakteru umowy dwustronnie zobowiązującej. W piśmiennictwie polskim przeważa zapatrywanie, że poręczenie należy do kauzalnych czynności prawnych, a *causa cavendi* jest właściwa dla wszystkich zobowiązań o funkcji zabezpieczającej, w tym również poręczenia. W umowę poręczenia wwiązane i zainteresowane jej realizacją są trzy osoby, tj. wierzyciel i dłużnik ze stosunku podstawowego oraz poręczyciel, który za wykonanie - przez dłużnika głównego - jego zobowiązania poręczył. Poręczyciel ponosi odpowiedzialność tylko wówczas, gdy powstało i istnieje ważne zobowiązanie dłużnika głównego. O ile nie budzi wątpliwości zapatrywanie, że w świetle art. 879 § 1 k.c. wysokość zobowiązania poręczyciela jest z reguły funkcją poziomu zobowiązania głównego, o tyle rozbieżność poglądów wywołuje charakter stosunku prawnego łączącego poręczyciela z wierzycielem i kwestią jurydycznej tożsamości obu długów. Można przyjąć, że treść świadczenia poręczyciela jest z reguły zbieżna z treścią świadczenia obciążającego dłużnika głównego. Poręczyciel ponosi bowiem odpowiedzialność za wszelkie dodatkowe zastrzeżenia umowne przewidziane w zobowiązaniu głównym. Poręczyciel zatem odpowiada za dodatkowe składniki długu głównego, w tym w szczególności za odsetki ustawowe, za następstwa wynikające z niemożliwości świadczenia przez dłużnika lub jego zwłokę, oczywiście tylko z przyczyn, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Istotą poręczenia - nie jest świadczenie, lecz gwarancja, że poręczyciel wykona zobowiązanie, gdyby dłużnik go nie wykonał (876 § 1 k.c.). Odpowiedzialność poręczyciela ma charakter zobiektywizowany i jest oparta na zasadzie ryzyka. To ryzyko jest wkalkulowane w obowiązek umowny i leży u podstaw stworzonego dla wierzyciela stanu zabezpieczenia. Jeżeli obowiązek poręczyciela stanie się aktualny, nie może on już powoływać na żadne przyczyny egozneracyjne. Także w judykaturze podkreśla się znaczenie funkcji zabezpieczającej (gwarancyjnej) poręczenia. Poręczenie prowadzi do umocnienia wiarygodności przez uzyskanie dodatkowego, o wysokim stopniu co do wypłacalności, zabezpieczenia. Wierzyciel może bowiem dochodzić należności z całego majątku odpowiadającego osobiście poręczyciela

Dla oceny zarzutu nieprawidłowości wypełnienia weksli *in blanco* koniecznym było zatem odwołanie się do treści porozumienia wekslowego wskazujących, w jaki sposób weksel ma być wypełniony. Z treści deklaracji wekslowej wynika uprawnienie strony powodowej do ich wypełnienia w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu

w Banku, łącznie z odsetkami oraz kosztami z jakiego bądź tytułu powstałymi oraz do opatrzenia weksli datą płatności według uznania strony powodowej. Strona powodowa wskazała, że zobowiązanie, którego dochodzi wynika z rozliczenia umowy kredytu wypowiedzianej na skutek przerwania spłaty rat kredytu. Zarzuty pozwanego skierowane były przede wszystkim przeciwko wymagalności roszczeń strony powodowej, potrącenia ceny pojazdu wraz z naczepą od kwoty zadłużenia a przede wszystkim wygaśnięcia zobowiązania z tytułu poręczenia na skutek zawarcia umowy nowacji (ugody pozasądowej) przez z jednego z współdłużników, które w ocenie pozwanego mają skutek również w stosunku do niego.

Odnosząc się o zarzutu pozwanego odnośnie wymagalności roszczeń, zdaniem Sądu były one bezpodstawne, Bank bowiem przedstawił wystarczający dowody na okoliczności niespłacenia terminowego zadłużenia w postaci licznych wezwań i zawiadomień o zaległościach w spłacie kredytu. Nadto zważyć należy, że pozwany błędnie zinterpretował twierdzenia Banku jakoby wypowiedzenie kredytu nastąpiło na skutek śmierci kredytobiorcy. Jak wynika bowiem z przedstawionych dokumentów w postaci wezwań, Bank wzywając do zapłaty wskazywał jako kapitał główny kwotę 26.487,64 zł, wartość ta po zsumowaniu z ceną pojazdu w wysokości zaliczonej na należność główną wskazuje na kapitał w wysokości 64.887,64 zł. Jak wynika natomiast z harmonogramu spłat (k. 90) ta wysokość kapitału wskazuje, że dłużnik był w opóźnieniu już 3 lata od spłaty. Biorąc więc po uwagę okoliczność, że powód rozpoczął spłatę kredytu w maju 1996r., a zatem już w maju 1999r. był w zwłoce a zatem przed śmiercią, która miała miejsce w sierpniu 1999r. Nie polegają więc na prawdzie twierdzenia pozwanego jakoby do wypowiedzenia umowy doszło już po śmierci pozwanego a zatem wobec jego spadkobierców. Niepotrzebne było więc wykazywanie spadkobierców kredytobiorców, jako, że jeszcze za życia kredytobiorcy niewątpliwie doszło do wypowiedzenia umowy kredytu.

Nieskuteczny był również zarzut pozwanego odnośnie braku rozliczenia długu z tytułu sprzedaży pojazdu wraz z naczepą. Strona powodowa przedstawiła bowiem dowody w postaci zawiadomień poręczycieli o potrąceniu z długu ceny sprzedaży pojazdu wraz z naczepą szczegółowo wskazując jaką kwotę przeznaczyła na spłatę kapitału głównego a jaką na inne cele. Przedstawione zostały również faktury VAT na podstawie których można ustalić cenę sprzedaży.

Odnosnie zaś ostatniego zarzutu pozwanego wygaśnięcia zobowiązania na skutek zawarcia ugody przez Bank z H. B., w której Bank zwolnił dłużniczkę z pozostałego długu na skutek zapłaty kwoty 19.620,07 zł w tym należności głównej na kwotę 18.350,07 zł Sąd ustalił, że również nie jest on zasadny.

W uzasadnieniu zarzutu pozwany powołał się na przepis art. 374 § 1 k.c. uznając, że pomiędzy dłużniczką H. B. a Bankiem doszło do odnowienia umowy.

Art. 506 § 1k.c. stanowi, że jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa (odnowienie). § 2. W razie wątpliwości poczytuje się, że zmiana treści dotychczasowego zobowiązania nie stanowi odnowienia. Dotyczy to w szczególności wypadku, gdy wierzyciel otrzymuje od dłużnika weksel lub czek.

Nowacja jest jednym z surogatów spełnienia świadczenia, prowadzących do wygaśnięcia zobowiązania, mimo braku powinnoego zachowania dłużnika. W przypadku nowacji interes prawny wierzyciela zostaje zaspokojony nie przez wykonanie pierwotnego świadczenia, lecz poprzez zaciągnięcie przez dłużnika nowego zobowiązania. W miejsce umorzonego świadczenia wstępuje nowe zobowiązanie, przyjęte przez dłużnika w umowie Nowacja jest przysporzeniem dokonywanym solvendi causa (w celu zwolnienia się z długu. Jednocześnie jest ona umową, na podstawie której strony na nowo układają istniejący między sobą stosunek zobowiązaniowy o charakterze jednostronnie zobowiązującym, bowiem tylko dłużnik zaciąga na skutek tej czynności zobowiązanie. By można było dokonać odnowienia, spełnione muszą być trzy przesłanki: istnienie ważnego zobowiązania, ważne zaciągnięcie nowego zobowiązania, zamiar stron umorzenia dawnego zobowiązania przez zawarcie nowego (animus novandi - zamiar odnowienia). Z cytowanego przepisu wynika, że swoista zmiana zobowiązania na skutek odnowienia przybierać może dwie postaci. Polegać może na tym, że dłużnik zobowiązuje się na mocy umowy spełnić inne świadczenie, bądź polegać też może na tym, że dłużnik zobowiązuje się spełnić nawet to samo świadczenie (ale inne też), lecz z innej

podstawy prawnej. A zatem zmiana polegać może bądź na zmianie przedmiotu świadczenia, bądź na zmianie tytułu (źródła, podstawy prawnej) zobowiązania.

Odnowienie zobowiązania może jednocześnie stanowić ugodę jednak dla kwalifikacji ugody jako zarazem umowy odnowienia niezbędne jest istnienie jednoznacznych ustaleń, iż w ramach wzajemnych ustępstw w zakresie istniejącego między stronami stosunku prawnego dłużnik zobowiązał się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenia albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej. Konieczność istnienia takich jednoznacznych ustaleń, pozwalających na przyjęcie, że w treści ugody wystąpiła jedna z alternatywnych ustawowych przesłanek odnowienia, umożliwiających kwalifikację ugody jako umowy nowacyjnej, wynika pośrednio także z art. 506 § 2 k.c. Przepis ten wyraźnie bowiem stanowi, że w razie wątpliwości poczytuje się, że zmiana treści dotychczasowego zobowiązania nie stanowi odnowienia (wyrok SN z dnia 15 października 1999 r., III CKN 373/98, Wokanda 2000, nr 1, s. 4 oraz wyrok SN z dnia 24 października 2000 r., V CKN 125/2000).

W niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że strony ugody zobowiązały się spełnić inne świadczenie bądź też z innej podstawy prawnej. Nadal zobowiązanie dłużniczki wynikało z tytułu poręczenia, zaś przedmiot świadczenia nadal obejmował spłatę kredytu. Co więcej w ugodzie wyraźnie wskazano wysokość dotychczasowego zadłużenia, a nadto ustalone zostało, że w przypadku nie dokonania spłaty zadłużenia ustalonego niniejszą ugodą, należy tę czynność prawną traktować jako uznanie długu. Brak jest więc jakichkolwiek przesłanek do uznania, że doszło niniejszą ugodą do nowacji umowy kredytu i zastąpienia dotychczasowego zobowiązania nowym zobowiązaniem. Dlatego też w niniejszej sprawie nie będzie miał zastosowania przepis art. 374 § 1 k.c. na który powoływał się pozwany. Zgodnie z art. 373 k.c. zwolnienie z długu lub zrzeczenie się solidarności przez wierzyciela względem jednego z dłużników solidarnych nie ma skutku względem współdłużników. Tym samym nie doszło do zwolnienia z długu również pozostałych solidarnych dłużników.

Natomiast istnienie i treść ugody pozasądowej łącząca Bank i dłużniczkę H. B. miała w efekcie wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Pozwany bowiem przeczył również wysokości wymagalnego długu. Wobec ustaleń, że doszło do zgodnych oświadczeń stron pomiędzy współdłużnikiem solidarnym a wierzycielem, zastosowanie znajdzie przepis art. 366 § 1 k.c., zd. ostatnie, który wskazuje, że zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników).

W niniejszej sprawie strona powodowa dochodziła zapłaty kwoty 47.848,65 zł, na którą to kwotę składało się 26.487,64 zł tytułem niespłaconego kapitału kredytu; 21.241,01 zł tytułem niespłaconych odsetek od ww kapitału oraz kwotę 120 zł tytułem kosztów upomnień. Tymczasem na skutek ugody zawartej w 2007r. doszło do uzgodnienia w zakresie spłaty kwoty 18.350,07 zł tytułem kapitału. Żądanie więc zapłaty strony powodowej niniejszym pozwem należy pomniejszyć w zakresie dochodzonej kwoty tytułem niespłaconego kapitału o 18.350,07 zł (które zostało zapłacone przez H. B.) co daje kwotę 8.137,57 zł (= 26.487,64 zł – 18.350,07). Tym samym strona powodowa uległa swemu żądaniu w zakresie kwoty 18.350,07 zł. Żądanie odsetek od niespłaconego kredytu w wysokości 21.241,01 zł oraz kosztów upomnień wysokości 120 zł, nie było przez stronę pozwaną negowane co do wysokości, pozwany zarzucał jedynie wygaśnięcie zobowiązania na skutek zawarcia ugody przez H. B. z Bankiem o czym mowa była już wyżej. Możliwość dochodzenia odsetek i ich wysokość, jak i kosztów została wprost przewidziana w umowie kredytowej, a zatem Sąd w tym zakresie zasądził zgodnie z żądaniem. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku, zasadzając kwotę 29.498,58 zł, zaś dalej idące powództwo oddalił w pkt II wyroku. Na kwotę zasądzoną składały się; 8.137,57 zł tytułem kapitału, 21.241,01 zł tytułem niespłaconych odsetek i 120 zł tytułem kosztów upomnień. O solidarności pozwanego z pozostałymi dłużnikami Sąd orzekł oparciu o art. 366 § 1 k.p.c.

Rozstrzygnięcie co do odsetek uzasadnione było treścią art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§1), zaś wysokość odsetek może wynikać albo z umowy stron, albo – w razie jej braku – należne są odsetki ustawowe (§2). Natomiast zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

W niniejszej sprawie weksel był płatny 21 sierpnia 2000r., a zatem od 22 sierpnia 2000r. pozwany opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Rozstrzygnięcie co do odsetek znajduje ponadto podstawę w regulacjach Prawa wekslowego, które dopuszczają dochodzenie odsetek w wysokości ustawowej, naliczanych od sumy wekslowej od dnia płatności do dnia zapłaty, w odniesieniu do weksli wystawionych i płatnych w Polsce (art. 104 w zw. z art. 28 i 48 prawa wekslowego).

Na podstawie art. 100 k.p.c. w pkt III wyroku Sąd rozdzielił stosunkowo koszty procesu. Na koszty strony powodowej składały się 862,40 zł tytułem opłaty sądowej, tytułem kosztów zastępstwa procesowego 2.400 zł i kosztów opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz 45 zł tytułem zwrotu kosztów stawiennictwa świadka na rozprawie (łącznie 3.324,40 zł). Natomiast na koszty pozwanego składały się opłata sądowa od zarzutów wysokości 2.589 zł oraz kwota 2400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kosztów opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł w sumie 5.006 zł. Strona powodowa domagała się zasądzenia kwoty 47.848,65 zł, Sąd zaś uwzględnił powództwo do kwoty 29.498,58 zł, a zatem w 61,64%, oddalając je co do 38,36 % (tj. uwzględniając w tym zakresie wnioski strony pozwanej). Tym samym koszty podlegające zwrotowi, obliczone w stosunku do tego, w jakiej części żądania stron zostały uwzględnione, wyniosły:

co do strony powodowej: $61,64 \% \times 3.324,40 \text{ zł} = 2.049,16 \text{ zł}$

co do strony pozwanej: $38,36 \% \times 5.006 \text{ zł} = 1.920,30 \text{ zł}$

Po wzajemnym rozliczeniu kosztów ostatecznie Sąd obciążył stronę pozwaną obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów w takiej części, w jakiej nie uległy one wzajemnemu zniesieniu, tj. co do kwoty 128,86 zł (= 2.049,16- 1.920,30 zł).

Zarządzenie

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
3. kal. 14 dni.

W., dnia 12 lipca 2013r.